

Rozbor činnosti za rok 2012

1. Knižničný fond

Knižničný fond Mestskej knižnice vo Svite k 31. 12. 2012 tvorilo 32 646 knižničných jednotiek, z toho bolo 32 614 zväzkov kníh a 32 zväzkov audiovizuálnych a elektronických dokumentov. Zloženie fondu: 30,4 % tvorí odborná literatúra pre dospelých, čo je 9 928 zväzkov, 38,8 % tvorí krásna literatúra pre dospelých, čo je 12 650 zväzkov a 30,8 % tvorí literatúra pre deti a mládež, čo je 10 068 zväzkov.

Na nákup knižničného fondu bolo v rozpočte schválených 3 990 €, skutočne bolo vyčerpaných 3 989,50 €. Z rozpočtu bolo zakúpených 504 zväzkov kníh v hodnote 3 411,45 € a 20 titulov periodík za 578,05 €.

Knižnica získala i dotáciu z Ministerstva kultúry SR na nákup literatúry vo výške 1 000 €. Z týchto prostriedkov uprednostnila knižnica predovšetkým nákup odbornej literatúry, keďže náučné publikácie sú najdrahšie a preto ich nemôže dopĺňať podľa potrieb a požiadaviek čitateľov. Zakúpila 71 zväzkov odbornej literatúry pre študentov stredných a vysokých škôl, ale i populárno-náučné tituly pre deti a dospelých. Tvorili ich učebnice, slovníky i encyklopédie zo psychológie, sociológie, pedagogiky, sociálnej práce, politiky, medicíny, jazykovedy. 19 titulov svetových, ale i slovenských autorov obohatilo fond krásnej literatúry pre dospelých. Okrem náučnej literatúry zakúpila pre deti a mládež i 20 zväzkov rozprávok, príbehov a románov z vydavateľstva Slovart.

Ďalších 34 zväzkov kníh do všetkých oddelení knižnica zakúpila zo sponzorského daru JUDR. Čabrovej. Od čitateľov, spisovateľov, rôznych vydavateľstiev a organizácií získala knižnica darom 116 zväzkov kníh a 5 titulov periodík. Knižnica sa zapojila i do celoslovenskej súťaže Do knižnice, v ktorej v kategórii kreslený vtíp zvíťazil náš zástupca Ing. Jindřich Otta. Ocenený bol nielen náš čitateľ, ale i knižnica. Vďaka tomu sme získali 129 titulov kníh pre deti a mládež v hodnote 1 000 €.

Celkový prírastok knižničného fondu bol 893 zväzkov kníh a 25 titulov periodík. Knižnica z dôvodu čo najlepšieho využitia finančných prostriedkov zabezpečuje nákup kníh u dodávateľov, s ktorými má podpísané zmluvy o poskytovaní rabatu. Zároveň využíva i rôzne akcie a výpredaje vydavateľstiev. Okrem darov a výhry teda knižnica zakúpila 648 zväzkov kníh za 4 561,45 €, pričom skutočná hodnota zakúpenej literatúry bola 8 696,43 €. Predstavuje to úsporu 47,5 %.

Vyradených bolo 634 zväzkov opotrebovanej a zastaralej literatúry v hodnote 512,87 € a 2 stratené knihy v hodnote 0,93 €, za ktoré čitatelia v zmysle výpožičného poriadku zaplatili 6 €.

2. Používatelia

Knižničné služby v roku 2012 využívalo 1 274 používateľov, čo je o 48 menej ako v minulom roku. Zloženie: 471 detí do 15 rokov, 205 študentov, 169 seniorov, 404 dospelých v produktívnom veku a 25 kolektívnych členov (knížnice, školy a pod.). Pokles mohol byť spôsobený i z dôvodu nových poplatkov. Knížnica totiž pristúpila k úprave členských poplatkov, ktoré neboli zmenené od roku 2005. Z knižníc, ktoré sa nachádzajú v mestách s približne rovnakým počtom obyvateľov ako Svit má naša knížnica naďalej najnižšie zápisné poplatky. S prihliadnutím na finančné možnosti seniorov a na snahu podporovať k návštevám knižnice študentov a deti, bol mierne zvýšený len poplatok pre dospelých. Zmeny boli nasledovné: členský poplatok pre deti bol len zaokrúhlený z 0,66 € na 0,70 €, členský poplatok pre študentov a seniorov zostal nezmenený – 1 € a mierne sa zvýšilo zápisné pre dospelých používateľov z 1,66 € na 2 €. Príjem z členských poplatkov bol 1 058,22 €. Knížnicu navštívilo za celý rok 15 000 osôb, čo je o 535 viac ako v roku 2011. Kultúrno-vzdelávacích podujatí sa zúčastnilo 2 798 návštevníkov v a on-line služby (vyhľadávanie v katalógu na internete a vzdialený vstup do svojho konta) využilo 1 671 používateľov.

3. Výpožičky a služby

V roku 2012 si čitatelia požičali 48 173 dokumentov, z toho bolo 14 961 zväzkov náučnej literatúry, 24 727 zväzkov krásnej literatúry pre dospelých, 7 021 zväzkov literatúry pre deti a mládež a 1 154 periodík. Napriek poklesu používateľov výpožičky knižničných jednotiek oproti roku 2011 vzrástli o 3 919.

Aj keď sa zvyšuje počet obyvateľov vlastniacich počítač s pripojením na internet, služby verejného internetu, ktorý knížnica získala z eurofondov využilo 2 396 používateľov a počítačové stanice využívali 2 470 hodín a 45 minút.

Zakúpením knižnično-informačného systému Clavius poskytuje knížnica svojim používateľom nové služby: rešerše; katalóg na internete; vzdialený vstup do čitateľského konta; poskytovanie služieb nielen na základe osobných požiadaviek čitateľov, ale aj na základe písomných, telefonických požiadaviek i požiadaviek zaslaných elektronickou poštou; možnosť predĺžovania výpožičnej lehoty dokumentov elektronickou formou; evidovanie výpožičiek, vykonávané elektronicky v databáze automatizovaného výpožičného systému; zasielanie upomienok na e-mailové adresy čitateľov; pripomienkovač výpožičiek; oznámenie o rezervovanom dokumente prostredníctvom e-mailu, sms správy alebo telefonicky; zabezpečovanie kópií článkov prostredníctvom medziknižničnej výpožičnej služby. Z týchto dôvodov, ale i z dôvodu niektorých zmien zákonov v knihovníctve knížnica pristúpila k prepracovaniu svojho knižničného a výpožičného poriadku. Nový text bol schválený Mestským zastupiteľstvom vo Svite a účinnosť nadobudol od januára 2012.

Základné služby (výpožičky, prolongácie výpožičnej lehoty dokumentov, faktografické, bibliografické informácie a internet) poskytuje knížnica bezplatne. Poplatky knížnica vyberá len za špeciálne služby – rezerváciu dokumentov, vyhotovenie rešerší, reprografické a medziknižničné výpožičné služby. Za ne knížnica vybrala 375,33 €, čo je o 65,11 viac ako v minulom roku.

Sankčné poplatky – za upomienky a stratu preukazu boli v minulom roku upravené. Po prechode na euro boli pôvodné poplatky presne prepočítané konverzným kurzom, čo

spôsobilo, že veľká časť poplatkov zostala v sume – 0,33 €; 0,66 €; 1,66 €; 3,32 €; 4,98 €. Tento stav bol veľmi nekomfortný pre čitateľov i pracovníkov knižnice (problémy s drobnými centami pri platení a vydávaní). Preto boli tieto poplatky zaokrúhlené na sumy 0,40 €; 0,70 €; 1,70 €; 3,40 € a 5 €. Za tieto sankčné poplatky knižnica vybrala 652,86 €, čo je o 33,90 € menej ako v roku 2011. Pokles nastal v poplatkoch za straty preukazov a predovšetkým v platbách za stratené knihy, čo je pre knižnicu veľmi potešiteľné.

Knižnica spustila novú webovú stránku na adrese www.kniznicasvit.sk. Snahou knižnice je sprístupňovať čo najkvalitnejšiu stránku, ktorá spĺňa najnovšie webové štandardy. Z toho dôvodu stránka nemá ešte konečnú podobu a informatik mestského úradu ju naďalej zdokonaľuje.

4. Kultúrno-vzdelávacia činnosť

Knižnica každoročne pripravuje podujatia pre všetky skupiny návštevníkov a snaží sa nimi propagovať kvalitnú literatúru, oboznamovať čitateľov so spisovateľmi i inými osobnosťami spoločenského života. Zároveň sa snaží sprístupňovať informácie z interných aj externých zdrojov, a tiež vzdelávať používateľov pri ich získavaní a využívaní. Služby knižnice i všetky podujatia propaguje v miestnych i regionálnych médiách, na internete i webovej stránke knižnice a mesta.

Knižnica sa i v minulom roku zapojila do známych celoslovenských podujatí: literárnej súťaže Čítame s Osmijankom, podujatí pripravovaných pri príležitosti Dňa ľudovej rozprávky, detského čitateľského maratónu Čítajme si, akcie Deň detskej knihy i podujatia zameraného na ochranu prírody Lesy pre ľudí a ľudia pre lesy. Opätovne sme pripravili i medzinárodnú akciu Noc s Andersenom, zapojili sme sa s našimi čitateľmi i do viacerých súťaží v projekte Do knižnice. Za výhru Ing. Jindřicha Ottu v kategórii Kreslený vtip sme získali knižný dar do oddelenia pre deti a mládež v hodnote 1 000 €. Knižnica prihlásila Mesto Svit i do celoslovenského podujatia Vyčistíme si Slovensko, ktoré bolo organizované ku Dňu Zeme. Ako koordinátor celej akcie zabezpečila program, ktorý sa skladal z čistenia a zbierania odpadu, zážitkového čítania o zvieratách a kvízov o prírode a jej ochrane. Snahou bolo spojiť viaceré generácie mesta pri spoločnej aktivite. Zúčastnili sa ho deti MŠ a ZŠ mesta, CVČ Svit, Jednota dôchodcov a Kluby dôchodcov mesta Svit, mestský úrad a mestská knižnica. Deti MŠ (predškolační) absolvovali celoročný cyklus informačnej prípravy, kde sa oboznamovali s knižnicou, knihami, ich výrobou a tvorbou. V marci mesiaci knihy sme slávnostne zapísali prváčikov za čitateľov knižnice a počas Týždňa slovenských knižníc sme pripravili výstavu nových kníh a hovorené bibliografie o nich pre žiakov obidvoch ZŠ mesta. Pripravili sme pre detských návštevníkov besedy: so Stelou Brix, najmladšou slovenskou spisovateľkou; so spisovateľkami Martou Hlušíkovou a Danušou Dragulovou-Faktorovou; ilustrátorom Jurajom Martiškom; s Michalom Vojsovičom – o kozmonautike, ale i prednášky a súťaže o Vážkach. Dospelí čitatelia sa mohli zúčastniť prezentácií nových kníh a pobesedovať si so spisovateľmi: Pavlom Dvořákom, Jozefom Banášom, Beou Bazalovou i Denisou Fulmekovou, tiež sa mohli zúčastniť krstu najnovšej básnickej zbierky nášho autora Jána Martona. Žiaci SOŠ zo Svitú sa stretli so spisovateľom Ľubomírom Jančokom. Obyvatelia mesta i okolia mohli v knižnici zhladať tieto výstavy: diela maliara a grafika Alexandra Eckerdta, fotografie Vladimíra Janků, výstavu Vážky, putovnú výstavu Zdeňka Milera – Krtko i predajnú výstavu Vianočné háčkované ozdoby. Okrem týchto sme realizovali každoročné výstavy: práce žiakov SOŠ zo

Svitu – modely šiat a grafiky; výtvarné práce žiakov Špeciálnej základnej školy vo Svite, práce žiakov, navštevujúcich výtvarné krúžky CVČ vo Svite i výstavu fotografií CVČ. Okrem týchto podujatí sme pripravovali pre ZŠ informačné výchovy, besedy o knihách, vyhlásenie najlepších čitateľov, zážitkové čítania, kvízy a súťaže, divadelné predstavenia i exkurzie. Za celý rok 2012 knižnica zrealizovala 138 podujatí, na ktorých sa zúčastnilo 2 798 návštevníkov.

5. Pobočka Pod Skalkou

Knižničný fond pobočky Pod Skalkou na konci roka tvorilo 2 377 knižničných jednotiek. Do pobočky bolo zapísaných 73 zväzkov nových kníh. Aktualizácia fondu na pobočke sa tak ako vždy zabezpečovala i prostredníctvom cirkulácie výmenných súborov (nové tituly sa zapožičiavajú do pobočky, staršie sa vracajú späť do centrálnej knižnice).

V pobočke bolo prihlásených 39 čitateľov, z toho 7 detí, 11 študentov, 18 seniorov a 3 dospelí v produktívnom veku. Za rok 2012 ju navštívilo 322 používateľov, z toho 166 detí. Vypožičali si spolu 806 knižničných jednotiek. Oproti roku 2011 nastal nárast v počte čitateľov o 3 a pokles v počte výpožičiek i návštevníkov.

Pracovníčka pobočky odvieďa do pokladne mestskej knižnice 39,90 €. V obidvoch knižniciach platí ten istý čitateľský preukaz.

Tabuľková časť	2011	2012
Knižničné jednotky	32 389	32 646
Zväzky na 1 obyvateľa	4,3	4,3
Zväzky na 1 čitateľa	24,5	25,6
Prírastky – z rozpočtu	492	504
- sponzori, dary	182	389
Úbytky	1 317	636
Registrovaní používatelia	1 322	1 274
% čitateľov z počtu obyvateľov	17,46	16,83
Návštevnosť spolu	14 465	15 000
Výpožičky spolu	44 254	48 173
Kultúrno-vzdelávacie podujatia	140	138
Nákup knižničného fondu v €	4 519,82	5 139,50

6. Plnenie rozpočtu

Na rok 2012 bol pre knižnicu schválený rozpočet vo výške 52 716 €. V priebehu roka bol upravený na 53 866 €, zvýšený bol o 1 000 € (dotácia Ministerstva kultúry SR) a 150 € (dar JUDr. Čabrovej).

Na základe Príkazu primátora č. 5/2012 o zabezpečení úspory z dôvodu riešenia finančnej situácie Mesta Svit bolo čerpanie zamerané len na potrebné a nevyhnutné výdavky. Celkové náklady na činnosť knižnice boli 46 641,48 €. Príjmy knižnice z knižničnej činnosti boli 2 086,41 €.

Rozpis príjmov	rok 2011	rok 2012
Členský poplatok - centrála	854,06	1 018,32
Členský poplatok - pobočka	35,90	39,90
Zaplatené stratené knihy	18,74	6,00
Upomienky	625,12	619,56
Výpožičné časopisov	96,91	115,19
Medziknižničná výpožičná služba	91,46	64,64
Strata preukazu	42,90	27,30
Rezervovanie kníh	80,00	63,00
Predaj vyradených kníh a platní	32,00	123,50
Reprografické služby	7,07	9,00
Rešerše	2,78	0,00
Spolu knižničná činnosť	1 886,94	2 086,41
Iné príjmy – sponzori, dary	700,00	1 150,00
Spolu príjmy	2 586,94	3 236,41

Spracovala: Daniela Šipošová

Vo Svite 7. 2. 2013